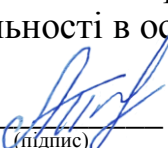

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

“ 22 ” червня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Загальна психологія»

циклу загальної (обов'язкової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:

2020-2021 навчальний рік Протокол від « 18 » червня 2020 року № 11

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2020 рік

1. Анотація

Загальна психологія є базовою складовою частиною дисциплін циклу загальної (обов'язкової) підготовки. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема опанування системою знань про закономірності процесу функціонування психіки. Мета вивчення дисципліни «Загальна психологія» – забезпечення майбутніх психологів знаннями з основ психології, озброїти вміннями і навиками визначення психологічного контексту в умовах практичної діяльності. В процесі вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти основні категорії загальної психології, історичні передумови і перспективи розвитку психології, її напрями та галузі, структуру, завдання та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками. Курс надає студентам можливість отримати комплекс теоретичних знань у галузі загальної психології та оволодіти практичними навичками проведення психологічних досліджень з використанням основних методів цієї дисципліни. Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі питання розглядаються не лише теоретично, а й практично у вигляді розв'язування психологічних задач, проведення діагностичних та корекційних методик, а також засвоєння основ наукового дослідження (курсова робота).

2. Інформація про викладачів

Загальна інформація	<p>1) Ушакова Ірина Михайлівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, доцент (<i>модулі 3 – 9</i>).</p> <p>2) Сергієнко Надія Павлівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, доцент (<i>модуль 1</i>)</p> <p>3) Швалб Антон Юрійович, викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук (<i>модулі 2 – 9</i>)</p> <p>4) Скориніна-Погребна Ольга Володимирівна, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, доктор соціологічних наук, професор (<i>модуль 11</i>)</p> <p>5) Гура Світлана Олександрівна, викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат педагогічних наук (<i>модулі 3 – 9</i>)</p>
Контактна інформація	<p>м. Харків, ул. Чернишевська, 94, кабінет № 435. Робочий номер телефону – +38(057)-707-34-74.</p>

E-mail	1) Ushakova@nuczu.edu.ua 2) Nadine_S@i.ua 3) Svalb.anton@gmail.com 4) 0979780197olga@gmail.com 5) gura.svetlana85@gmail.com
--------	---

3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом навчального року:

- 1) Ушаковою І.М. щосереди з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435 (за попередньою домовленістю).
- 2) Сергієнко Н.П. щовівторка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435.
- 3) Швалбом А.Ю. щопонеділка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435.
- 4) Скориніною-Понребною О.В. в онлайн режимі за домовленістю.
- 5) Гурою С.О. щочетверга з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435.

В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Пререквізити і ост реквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: філософія, анатомія та фізіологія вищої нервової діяльності, соціологія, історія.

Постреквізити: всі психологічні дисципліни.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: теоретичне та практичне вивчення базових понять психологічної науки, пов'язаних з психологією особистості, її діяльністю та поведінкою, розвитком психіки у філогенезі, соціальними та біологічними передумовами формування психічних властивостей індивіда, психічних процесів, функцій та станів, а також розвитку самої психології як науки.

Завдання:

- озброїти курсантів та студентів знаннями, які дадуть їм можливість працювати у різних галузях психологічної практики;
- сформувати теоретичні знання курсантів та студентів стосовно особливостей психічних процесів;
- розкрити загальні закономірності та охарактеризувати етапи формування предмета психологічної науки;
- показати динаміку та логіку розвитку психологічних концепцій, різних поглядів на фактори, які керують поведінкою людини та процесами пізнання навколишнього світу, закони становлення її особистості.

- сформувати у слухачів навички та уміння психологічного дослідження основних психічних процесів;

- сприяти розвитку у студентів та курсантів уміння застосовувати психологічні знання при організації власної поведінки;

- вплинути на розумовий та емоційний розвиток слухачів;

- допомогти їм у вирішенні проблеми професійного самовизначення;

- укріплювати позитивну учбову мотивацію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень

- Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності.

уміння:

- Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів.

комунікація:

- Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності

- Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію.

автономія та відповідальність:

- Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

- Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

- Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

- Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки
- Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
- Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій
- Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів
- Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
- Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- Аналізувати психологічні особливості дій працівників в різноманітних ситуаціях професійної діяльності; регулювати власну поведінку в різноманітних ситуаціях в професійній діяльності.

6. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Роки підготовки	1 - 3-й

Семестри	1 - 5-й
Обсяг кредитів ЄКТС	22,5
Загальна кількість годин	675 год.
Лекції	122 год.
Практичні, семінарські	172 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	294 год.
Вид підсумкового контролю	1, 3б та 4 семестри – екзамен; 2 семестр – диф.залік

7. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
1 курс (2020 рік набору)		
1 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
1	Тема 1.1. Психологія як наука та професійна діяльність. 1. Психологія як наука. 2. Типи психологічних знань. 3. Об'єкт та предмет психології. 4. Психологія як професія.	Лек. – 4 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.
2	Тема 1.2. Об'єкт та предмет психології 1. Психічні явища як об'єкт наукового дослідження. Розподіл психічних явищ на процеси, властивості і стани 2. Система феноменів, що вивчаються в сучасній психології.. 3. Поведінка і діяльність як предмет психології. 4. Основні поняття, за допомогою яких описуються досліджувані в психології явища. 5. Категорії та принципи сучасної психології.	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.
2-3	Тема 1.3. Структура та методи психології. 1. Місце психології в системі наук (за Кедровим, Ананьєвим). 2. Зв'язок психології з природничими та гуманітарними науками. Суміжні науки. 3. Галузі теоретичної, науково-прикладної та практичної психології. 4. Методи наукових досліджень в психології..	Лек. – 4 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.
3	Тема 1.4. Напрямки діяльності психолога 1. Теоретична, прикладна та практична психологія. 2. Структура психології як професійної діяльності. 3. Основні напрямки діяльності психолога.	Лек. – 4 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.

	<p>4. Особистісні та професійні якості психолога.</p> <p>5. Етичні вимоги до професійної діяльності психолога.</p>	
4	<p>Тема 11.1. Предмет історії психології, його розвиток та методологічні принципи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток та становлення історії психології. Предмет та джерела розвитку історії психології. 2. Основні методи розвитку історії психології. 3. Охарактеризуйте основні етапи розвитку психології. 4. Чинники, які визначають розвиток психології. 5. Охарактеризуйте основні методологічні принципи психології. 6. Взаємозв'язок психології з іншими науками. 7. Основна різниця наукової філософської психології від донаукової. 	Лек. – 2 год. СР – 6 год.
4	<p>Тема 11.2. Розвиток психології в період античності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика розвитку психології у період античності. 2. Основні напрямки розвитку психології пізнання (сенсуалізм, раціоналізм, елінізм). 3. Основні етапи розвитку античної психології. 4. Загальна характеристика перших психологічних теорій античності. 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 4 год.
4	<p>Тема 11.3. Психологічні теорії Середньовіччя та епохи відродження.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика розвитку психології в епоху Середньовіччя. 2. Характеристика патристики, схоластики, деїзму та томізму. 3. Загальна характеристика розвитку арабської психології. 4. Розвиток психології в епоху Середньовіччя (12-15 в.). 5. Психологія в епоху Відродження. 	Лек. – 2 год. СР – 4 год.
5	<p>Тема 11.4. Розвиток психології в новий час.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика психології в Новий час. 2. Перші психологічні теорії Нового часу (Ф. Бекон, Р. Декарт, Спіноза). 3. Психологічні погляди В. Лейбніца, Т. Гобса, Дж. Локка. 4. Порівняльна характеристика раціоналізму та сенсуалізму. 5. Погляди на світ та душу в психології Нового часу (дуалізм та матеріалізм). 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 4 год.
5	<p>Тема 11.5. Розвиток психології у XVIII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика психології в 18 ст. 2. Особливості психологічних поглядів Ж. Ламетрі, Е. Кондільяка, К. Гельвеція, Ж.-Ж. Руссо. 3. Розвиток німецької психології в 18 ст. (Х. Вольф, І. Кант). 4. Зародження та розвиток асоціативної психології (Берклі, Юм, Гартлі). 	Лек. – 2 год. СР – 6 год.
6	<p>Тема 11.6. Розвиток асоціативної психології у XIX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика розвитку асоціативної психології в 19 ст. 	Лек. – 4 год. СР – 4 год.

	<p>2. Класичні теорії асоціативної психології 19 ст. (Т. Браун, Д. Мілль).</p> <p>3. Розвиток асоціативної психології у другій половині 19 ст. (Гербарт, Дж. С. Мілль, О. Бен, Спенсер).</p> <p>4. Порівняльний аналіз психологічних поглядів Джеймса Мілля та Джона Стюарта Мілля.</p>	
6-7	<p>Тема 11.7. Розвиток психології у XIX – XX ст.</p> <p>1. Становлення експериментальної психології.</p> <p>2. Роль Вундта в розвитку психології.</p> <p>3. Становлення та розвиток нових психологічних шкіл на рубежі 19 – 20 ст.</p> <p>4. Структуралізм в психології (Е.Тітченер).</p> <p>5. Вюрцьбургська школа (О.Кюльпе).</p> <p>6. Функціоналізм (Ф.Брентано, У. Джемс).</p> <p>7. Французька психологічна школа (Л'єбо, Шарко, Рібо).</p> <p>8. Особливості психологічних поглядів Ф. Месмера.</p> <p>9. Описова психологія (В.Дільтей).</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>Сем. – 2 год.</p> <p>СР – 6 год.</p>
7	<p>Тема 11.8. Методологічна криза в психології</p> <p>1. Методологічна криза в психології.</p> <p>2. Загальна характеристика біхевіоризму.</p> <p>3. Особливості психологічних теорій Е.Торндайка, Б. Скіннера, У. Оттона, О. Бандури.</p> <p>4. Загальна характеристика гештальтпсихології.</p> <p>5. Особливості психологічної теорії М. Вертгеймера, К. Коффка, В. Келера.</p> <p>6. Загальна характеристика глибинної психології (психоаналізу).</p> <p>7. Психологічні теорії З. Фрейда, К.-Г. Юнга, А. Адлера, К. Хорні.</p> <p>8. Загальна характеристика гуманістичної психології.</p> <p>9. Теорії О. Олпорта, А. Маслоу, К. Роджерса.</p> <p>10. Когнітивна психологія.</p> <p>11. Порівняльний аналіз різних підходів до проблем дослідження та корекції психічного розвитку.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>Сем. – 4 год.</p> <p>СР – 6 год.</p>
Модульний контроль № 2		
8	<p>Тема 2.1. Основні напрямки вивчення поведінки тварин</p> <p>1. Еволюція відношення людей до тварин.</p> <p>2. Уявлення про поведінку тварин у XVII - XVIII ст..</p> <p>3. Вивчення поведінки тварин у XIX і на початку XX ст.</p> <p>4. Етологія</p> <p>5. Експериментальна зоопсихологія</p> <p>6. Порівняльна психологія і зоопсихологія.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>СР – 8 год</p>
8	<p>Тема 2.2. Еволюційний розвиток психіки</p> <p>1. Загальні положення теорії еволюції Ч. Дарвіна.</p> <p>2. Аналіз біоморфологічної еволюції життя на Землі.</p> <p>3. Аналіз еволюційного розвитку нервової системи і органів чуття.</p> <p>4. Аналіз еволюційного розвитку локомоторного комплексу.</p> <p>5. Концепція Леонтьєва-Фабрі. Перцептивна і сенсорна психіка. Стадії та рівні.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>Сем. – 2 год.</p> <p>СР – 6 год</p>
9	Тема 2.3. Інстинктивна поведінка	Сем. – 2 год.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фази інстинктивної поведінки. 2. Основні положення концепції Дж. Лоренца. 3. Предиспозиція. Релайзер. 4. Фіксований комплекс дій. 5. Розвиток концепції Дж. Лоренца в роботах Н. Тінбергена та М. Ухтомського. 	СР – 8 год
9	<p>Тема 2.4. Навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облігатне та факультативне навчіння. 2. Неасоціативне навчіння. Габітуація та сенсibilізація. 3. Асоціативне навчіння. 4. Принцип умовно-рефлекторного обумовлення. <p>Класичне та оперантне обумовлення. Дресура, принципи і стадії</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Наслідування. Алеломіметичне та вікарне навчіння. <p>Ігрове навчіння.</p>	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год
10	<p>Тема 2.5. Біологічні форми поведінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поведінка з добування їжі 2. Комфортна поведінка та її типи. 3. Будівельна поведінка у різних видів тварин. 4. Поведінка, пов'язана з розмноженням 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год
10-11	<p>Тема 2.6. Соціальна поведінка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принцип соціальної організації. Колонії, агломерації, стадо, зграя, прайд. 2. Територіальна поведінка. Маркування, захист, особистий простір. 3. Ієрархічна структура. Лінійна, наскрізна, кругова. Порядок клювання. 4. Внутрішньовидова агресія. Рангова, ресурсна агресія. Демонстрація загроз і підпорядкування. 5. Комунікація. Модальності та релайзери. 6. Статева поведінка. Шлюбна поведінка. Батьківська поведінка. 7. Міжвидова взаємодія. Паразитизм та симбіоз. Мутуалізм и коменсалізм. 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год
Модульний контроль № 3		
11	<p>Тема 3.1. Еволюційний розвиток психіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії походження психіки 2. Розвиток психіки у філогенезі 3. Зміна форм поведінки тварин на різних рівнях розвитку психіки 4. Відмінність психіки тварин та людини. Розвиток вищих психічних функцій. 	Лек. – 2 год. СР – 8 год.
11-12	<p>Тема 3.2. Свідомість, самосвідомість та несвідоме</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови виникнення свідомості 2. Основні властивості свідомості 3. Свідомість та самосвідомість 4. Несвідоме і його класи 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 8 год.
12	<p>Тема 3.3. Діяльність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність та її функції 2. Рушійні сили діяльності 3. Структура діяльності 4. Зовнішня і внутрішня діяльність 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.

	<ul style="list-style-type: none"> 5. Види діяльності 6. Знання, уміння, навички і звички 	
13-15	Тема 4.1. Увага як психічний процес <ul style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика уваги. 2. Природа уваги. 3. Види уваги. 4. Властивості уваги. 5. Теорії уваги. 6. Дослідження особливостей уваги. 	Лек. – 6 год. Сем. – 4 год. (2 год. - МКР) ПЗ – 4 год. СР – 20 год.
	Всього	240 годин
2 семестр (21 тиждень)		
Модульний контроль № 4		
1 - 3	Тема 4.2. Відчуття <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття про відчуття та його властивості. 2. Фізіологічна основа відчуттів. 3. Види відчуттів. 4. Закономірності відчуттів. 5. Методи дослідження відчуттів. 	Лек. – 6 год. Сем. – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 10 год.
3 - 5	Тема 4.3. Сприймання <ul style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика сприймання. 2. Основні властивості процесу. 3. Види сприймання. 4. Методи вивчення сприймання. 	Лек. – 4 год. Сем. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год.
6	Тема 5.1. Поняття про пам'ять. Види та механізми пам'яті. <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття «пам'ять» 2. Загальна характеристика пам'яті, як психологічного явища 3. Механізми короткочасної пам'яті 4. Механізми довготривалої пам'яті 5. Порушення пам'яті 6. Види пам'яті за предметом діяльності. 7. Види пам'яті за тривалістю перебігу процесу 8. Види пам'яті за формою психічної активності 	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год.
7 - 9	Тема 5.2. Процеси пам'яті. <ul style="list-style-type: none"> 1. Запам'ятовування 2. Відтворення та забування 3. Збереження 4. Індивідуальні особливості пам'яті 	Лек. – 4 год. Сем. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год.
10	Тема 5.3. Теорії пам'яті. <ul style="list-style-type: none"> 1. Асоціативна теорія 2. Гештальтпсихологічна теорія 3. Біхевіористична теорія 4. Когнітивна теорія 5. Діяльнісна теорія 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. (2 год. - МКР) СР – 8 год.
Модульний контроль № 5		
11, 12	Тема 6.1. Загальне уявлення про мислення <ul style="list-style-type: none"> 1. Загальне уявлення про мислення 2. Значення мислення в житті людини 3. Основні операції як сторони розумової діяльності 4. Види мислення за змістом 5. Види мислення за характером задач 	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год.

	6. Види мислення за ступенем новизни та оригінальності	
13, 14	Тема 6.2. Мислення як процес розв'язування задач 1. Етапи розумового процесу. 2. Вирішення розумового завдання 3. Формування та розвиток мислення	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год.
14	Тема 6.3. Теорії мислення 1. Асоціаністична теорія 2. Вюрцбурзька школа 3. Теорія Ж.Піаже. 4. Вітчизняна психологія і теорія діяльності.	Лек. – 2 год. СР – 10 год.
15 - 17	Тема 6.4. Психологія мовлення. 1. Загальне поняття про мовлення 2. Види мовлення та їх характеристика.	Лек. – 2 год. Сем – 2 год ПЗ – 4 год. СР – 10 год.
18 - 21	Тема 6.5. Уява. 1. Поняття про уяву. 2. Прийоми уяви. 3. Види уяви та їх характеристика.	Лек. – 2 год. Сем – 6 год. (2 год. - МКР) ПЗ – 2 год. СР – 11 год
	Всього	165 годин
2 курс (2019 рік набору)		
1 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 6		
1, 2	Тема 5.1. Поняття про пам'ять. Види та механізми пам'яті. 1. Поняття «пам'ять» 2. Загальна характеристика пам'яті, як психологічного явища 3. Механізми короткочасної пам'яті 4. Механізми довготривалої пам'яті 5. Порушення пам'яті 6. Види пам'яті за предметом діяльності. 7. Види пам'яті за тривалістю перебігу процесу 8. Види пам'яті за формою психічної активності	Лек. – 4 год. Сем – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 14 год.
3, 4	Тема 5.2. Процеси пам'яті. 1. Запам'ятовування 2. Відтворення та забування 3. Збереження 4. Індивідуальні особливості пам'яті	Лек. – 4 год. Сем – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 8 год.
5, 6	Тема 5.3. Теорії пам'яті. 1. Асоціативна теорія 2. Гештальтпсихологічна теорія 3. Біхевіористична теорія 4. Когнітивна теорія 5. Діяльнісна теорія.	Лек. – 2 год. Сем – 2 год. (2 год. - МКР) ПЗ – 2 год. СР – 6 год.
Модульний контроль № 7		
6 - 8	Тема 6.1. Загальне уявлення про мислення 1. Загальне уявлення про мислення 2. Значення мислення в житті людини 3. Основні операції як сторони розумової діяльності 4. Види мислення за змістом 5. Види мислення за характером задач	Лек. – 4 год. Сем – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год

	6. Види мислення за ступенем новизни та оригінальності	
8 -10	Тема 6.2. Мислення як процес розв'язування задач 1. Етапи розумового процесу. 2. Вирішення розумового завдання 3. Формування та розвиток мислення	Лек. – 4 год. Сем – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 10 год
11	Тема 6.3. Теорії мислення 1. Асоціаністична теорія 2. Вюрцбурзька школа 3. Теорія Ж.Піаже. 4. Вітчизняна психологія і теорія діяльності.	Лек. – 2 год. СР – 6 год
11 - 13	Тема 6.4. Психологія мовлення. 1. Загальне поняття про мовлення 2. Види мовлення та їх характеристика.	Лек. – 2 год. Сем – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 6 год
13 - 15	Тема 6.5. Уява. 1. Поняття про уяву. 2. Прийоми уяви. 3. Види уяви та їх характеристика.	Лек. – 2 год. Сем – 4 год. (2 год. - МКР) ПЗ – 4 год. СР – 6 год
	Всього	120 годин
2 семестр (19 тижнів)		
Модульний контроль № 8		
1 - 5	Тема 6.6. Інтелект. 1. Проблема визначення інтелекту. 2. Тестологічний підхід до дослідження інтелекту. 3. Генетичний підхід до теорій інтелекту 4. Інтелект з точки зору когнітивної психології 5. Регуляційний підхід до вивчення інтелекту	Лек. – 4 год. Сем – 6 год. ПЗ – 6 год. СР – 10 год
6 - 7	Тема 7.1. Загальна характеристика емоцій 1. Структура афективної сфери. 2. Поняття «емоції» та їх місце в структурі психіки. 3. Механізми функціонування емоцій. 4. Види емоцій.	Лек. – 2 год. Сем – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 10 год
8	Тема 7.2. Рівні та види емоційного реагування 1. Структура емоційного реагування. 2. Рівні емоційного реагування. 3. Імпресивний компонент. 4. Експресія. 5. Фізіологічний компонент.	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год
9	Тема 7.3. Аспекти розвитку емоцій 1. Розвиток емоцій у філогенезі. 2. Онтогенетичні аспекти розвитку емоційного реагування.	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 10 год
10	Тема 7.4. Теорії емоцій 1. Еволюційна теорія емоцій Ч. Дарвіна. 2. Периферична» теорія В. Джемса - Г. Ланге. 3. Асоціативна» теорія В. Вундта. 4. Психоаналітична теорія емоцій.	Лек. – 2 год. Сем – 2 год. СР – 10 год
11 - 13	Тема 7.5. Загальна характеристика волі та вольових дій 1. Загальна характеристика волі. 2. Розвиток волі людини.	Лек. – 4 год. Сем – 4 год. (2 год. - МКР)

	3. Теорії волі.	ПЗ – 4 год. СР – 10 год
Модульний контроль № 8		
14 - 19	Тема 8.1 Психічні стани 1. Сутність психічних станів 2. Класифікація психічних станів 3. Характеристика конкретних психічних станів. 4. Поняття стресу 5. Фази розвитку стресу 6. Причини виникнення стресів	Лек. – 6 год. Сем – 4 год. (2 год. - МКР) ПЗ – 6 год. СР – 16 год
	Всього	150 годин
3 курс (2018 рік набору)		
1 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 11		
1, 2	Тема 11.1. Предмет історії психології, його розвиток та методологічні принципи 1. Розвиток та становлення історії психології. Предмет та джерела розвитку історії психології. 2. Основні методи розвитку історії психології. 3. Охарактеризуйте основні етапи розвитку психології. 4. Чинники, які визначають розвиток психології. 5. Охарактеризуйте основні методологічні принципи психології. 6. Взаємозв'язок психології з іншими науками. 7. Основна різниця наукової філософської психології від донаукової.	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 4 год.
2, 3	Тема 11.2. Розвиток психології в період античності 5. Загальна характеристика розвитку психології у період античності. 6. Основні напрямки розвитку психології пізнання (сенсуалізм, раціоналізм, елінізм). 7. Основні етапи розвитку античної психології. 8. Загальна характеристика перших психологічних теорій античності.	Лек. – 4 год. СР – 6 год.
4, 5	Тема 11.3. Психологічні теорії Середньовіччя та епохи відродження. 6. Загальна характеристика розвитку психології в епоху Середньовіччя. 7. Характеристика патристики, схоластики, деїзму та томізму. 8. Загальна характеристика розвитку арабської психології. 9. Розвиток психології в епоху Середньовіччя (12-15 в.). 10. Психологія в епоху Відродження.	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.
6	Тема 11.4. Розвиток психології в новий час. 6. Загальна характеристика психології в Новий час. 7. Перші психологічні теорії Нового часу (Ф. Бекон, Р. Декарт, Спіноза). 8. Психологічні погляди В. Лейбніца, Т. Гобса, Дж. Локка. 9. Порівняльна характеристика раціоналізму та сенсуалізму.	Лек. – 2 год. СР – 6 год.

	10. Погляди на світ та душу в психології Нового часу (дуалізм та матеріалізм).	
7, 8	Тема 11.5. Розвиток психології у XVIII ст. 5. Загальна характеристика психології в 18 ст. 6. Особливості психологічних поглядів Ж. Ламетрі, Е. Кондільяка, К. Гельвеція, Ж.-Ж. Руссо. 7. Розвиток німецької психології в 18 ст. (Х. Вольф, І. Кант). 8. Зародження та розвиток асоціативної психології (Берклі, Юм, Гартлі).	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 4 год.
8, 9	Тема 11.6. Розвиток асоціативної психології у XIX ст. 5. Загальна характеристика розвитку асоціативної психології в 19 ст. 6. Класичні теорії асоціативної психології 19 ст. (Т. Браун, Д. Мілль). 7. Розвиток асоціативної психології у другій половині 19 ст. (Гербарт, Дж. С. Мілль, О. Бен, Спенсер). 8. Порівняльний аналіз психологічних поглядів Джеймса Мілля та Джона Стюарта Мілля.	Лек. – 2 год. СР – 6 год.
9,10	Тема 11.7. Розвиток психології у XIX – XX ст. 10. Становлення експериментальної психології. 11. Роль Вундта в розвитку психології. 12. Становлення та розвиток нових психологічних шкіл на рубежі 19 – 20 ст. 13. Структуралізм в психології (Е. Тітченер). 14. Вюрцьбургська школа (О. Кюльпе). 15. Функціоналізм (Ф. Brentano, У. Джемс). 16. Французька психологічна школа (Л'єбо, Шарко, Рібо). 17. Особливості психологічних поглядів Ф. Месмера. 18. Описова психологія (В. Дільтей).	Лек. – 4 год. Сем. – 2 год. СР – 6 год.
11 - 12	Тема 11.8. Методологічна криза в психології 12. Методологічна криза в психології. 13. Загальна характеристика біхевіоризму. 14. Особливості психологічних теорій Е. Торндайка, Б. Скіннера, У. Оттона, О. Бандури. 15. Загальна характеристика гештальтпсихології. 16. Особливості психологічної теорії М. Вертгеймера, К. Коффка, В. Келера. 17. Загальна характеристика глибинної психології (психоаналізу). 18. Психологічні теорії З. Фрейда, К.-Г. Юнга, А. Адлера, К. Хорні. 19. Загальна характеристика гуманістичної психології. 20. Теорії О. Олпорта, А. Маслоу, К. Роджерса. 21. Когнітивна психологія. 22. Порівняльний аналіз різних підходів до проблем дослідження та корекції психічного розвитку.	Лек. – 6 год. Сем. – 2 год. СР – 4 год.
12 - 15	Тема 11.9. Розвиток вітчизняної психології. 1. Періоди розвитку вітчизняної психології. 2. Особливості психологічних теорій І.М. Сеченова, К.Д. Кавеліна, О.А.Потебні, В.С. Соловйова, С.Л.Франка, О.Введенського, М.М.Ланге, П.П.Блонського, К.М.Корнілова.	Лек. – 6 год. Сем. – 4 год. (2 год. - МКР) СР – 4 год.

	3. Особливості психологічної теорії Л.С.Виготського. 4. Психологічна теорія С.Л.Рубінштейна. 5. Основні положення вчення О.М.Леонтьєва. 6. Особливості психологічної теорії Б.Г.Ананьєва. 7. Українська психологія та її розвиток.	
	Всього	90 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

8.Список рекомендованої літератури

Базова

1. Варій М.Й. Загальна психологія. Підручник. – К., 2007. (бібліотека НУЦЗУ)
2. Вачков И.В. Введение в профессию «психолог»: Учебное пособие. - 2-е изд. – М., 2003.
3. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. –М., 2002. (бібліотека НУЦЗУ)
4. Гічан І.С. Порівняльна психологія. Зоопсихологія. Конспект лекцій. – К.: НАУ, 2003. – 73с.
5. Жуков С.М., Жукова Т.В. Історія психології: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
6. Загальна психологія: Навч. посібник./ О.В. Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К., 2002.
7. Загальна психологія: Підруч. для ВНЗ./ За заг ред. акад. С.Д. Максименко. – К., 2000. (бібліотека НУЦЗУ)
8. Історія психології : курс лекцій : навчальний посібник / уклад. Н. В. Гриньова. – Умань : Візаві, 2012. – 209 с.
9. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібн. – К., 2004.
10. Основи психології./ Під заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – К., 1996.
11. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової. – К.: Знання, 2000. – 204 с.
12. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / Под общ. ред. А.А. Крылова, С.А. Маничева. – СПб.: Питер, 2000. – 560 с. (бібліотека НУЦЗУ)
13. Психологічна енциклопедія./ Автор-упорядник О.М. Степанов. – К., 2006.
14. Психологія. Підручник для студентів ВНЗ./ За ред. Ю.Л. Трофімова. – К., 2000 (бібліотека НУЦЗУ)
15. Ушакова І.М. Курс лекцій з дисципліни «Загальна психологія». Ел. бібліотека НУЦЗУ:

Допоміжна

1. Аверин В.А. Психология личности: Уч. пособие. – СПб., 2001 (бібліотека НУЦЗУ)
2. Асмолов А.Г. Личность как предмет психологического исследования. – М., 1984.
3. Волков Б.С., Волкова Н.В. Методы исследования в психологии. –М. 2003. – 208 с.
4. Горбатов Д.С. Практикум по психологическому исследованию. Уч.пособ. - Самара: «БАХРАХ-М», 2006. – 272 с.
5. Зоопсихологія з основами етології. / Мирослав Шевців, Мирослава Філоненко. К: Центр учбової літератури, 2013. – 242с.
6. Изард К. Психология эмоций. – СПб., 2000.
7. Ильин Е.П. Психология воли. –СПб., 2001. (бібліотека НУЦЗУ)
8. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. –СПб., 2001. (бібліотека НУЦЗУ)
9. Психология памяти./ Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер и В.Я. Романова. – М., 2002.
10. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб., 2005. (бібліотека НУЦЗУ)
11. Тайны сознания и бессознательного: Хрестоматия./ Сост. К.В. Сельченко. – Минск,

1988.

12. Тихомиров О.К. Психология мышления. – М., 1984.
13. Ушакова Т.Н. Речь человека в общении. – М., 1989.
14. Холодная В.К. Психология интеллекта. – М., 1998. (бібліотека НУЦЗУ)
15. Щербатых Ю.В. Психология стресса. – М., 2005.

9. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Загальна психологія» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – накопичувальна шкала – 100-бальна;
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна).

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
Відвідування та робота на занятті	40
Модульні контрольні роботи*	10
Індивідуальна самостійна робота	10
Ведення робочого зошита*	5
Усього – максимум за період	65
<i>Додаткові обов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти</i>	<i>до 5</i>
Підсумковий контроль - екзамен (максимум)	30
Разом за всі види навчальної роботи	100

* – обов'язкові види навчального контролю.

- Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:
- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
 - підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському та практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 2 до 5 балів):

5 балів – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

4 бали - здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить

приклади, але може зробити 2-3 незначні помилки;

3 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

2 бали - здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки. Кожна неперездана двійка - -2 бали.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мовлення, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури, вміння навести приклади та застосувати на практиці теоретичні знання, аналітичні міркування, вміння робити порівняння і висновки.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи або усного опитування під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

5 балів – повністю розкрито всі питання, наведено приклади та власне бачення проблеми;

4 бали – повністю розкрито всі питання, наведено приклади та власне бачення проблеми, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні помилки;

3 бали – дано відповідь на всі питання, але формально, у межах репродукції або розкрито не всі з заданих питань;

2 - 1 бали – частково розкриті певні питання, але допущено суттєві помилки;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем за семестр та самостійно виконати теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у реферату або презентації.

Крім того, студенти самостійно виконують психодіагностичне дослідження тих психічних явищ, які вивчаються.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

- 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
- 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
- 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;
- 0 балів – завдання, передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), вміння публічно та письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1 курс

1. Психологія як професія.
2. Предмет та об'єкт психології як науки.
3. Місце психології у системі наук та її структура.
4. Становлення психології як науки.
5. Наукова і ненаукова психологія
6. Професійна культура психолога.
7. Наукове і життєве розуміння психологічних явищ.
8. Система явищ, досліджуваних у сучасній психології.
9. Значення психологічних знань для діяльності в системі МНС.
10. Уявлення про душу у східній філософії.
11. Розвиток української психології.
12. Нейро-лінгвістичне програмування.
13. Харківська психологічна школа.
14. Методи психологічних досліджень.
15. Моделювання як метод психологічного дослідження.
16. Проективні методи у психології
17. Принципи та методи дослідження в сучасній психології
18. Методологічні принципи побудови психологічного дослідження та загальна характеристика методів психології.
19. Конкретні методики психологічних досліджень.
20. Метод спостереження та самоспостереження в психології.
21. Експеримент, та його різновиди.
22. Порівняльний критичний аналіз матеріалістичного й ідеалістичного підходів до сутності і походження психіки.
23. Історія вивчення поведінки тварин в Україні.
24. Основні положення етології і її зв'язок з іншими науками про поведінку.

25. Фізіологія вищої нервової діяльності і її роль у вивченні поведінки.
26. Основні напрями вивчення поведінки тварин в природі.
27. Спостереження за вирощеними в природі і поверненими в природне середовище тваринами.
28. Умови утворення умовних рефлексів.
29. Види гальмування та їх роль в житті тварин.
30. Комунікація і її види в спілкуванні тварин.
31. Відчуття смаку і його роль в житті тварин.
32. Роль нюху в поведінці тварин.
33. Феромони і їх роль в поведінці тварин.
34. Нюхова комунікація комах.
35. Структура поведінкового акту.
36. Основні положення теорії Лоренца про розвиток інстинктивної поведінки.
37. Ієрархічна теорія інстинктів Тінбергена.
38. Види навчання у тварин.
39. Імпринтинг і його роль у формуванні різних форм поведінки.
40. Підсвідомість і її функціонування.
41. Ознаки людської свідомості.
42. Поняття надсвідомості.
43. Властивості психіки.
44. Психічне та його структура.
45. Функції та механізми психіки.
46. Чи існує людська психіка у вигляді психоенергії?
47. Фізіологічні основи уваги.
48. Розвиток уваги.
49. Психологічні теорії уваги.
50. Увага – найважливіша умова засвоєння знань.
51. Індивідуальні особливості прояву уваги та їх врахування в навчально-виховній роботі.
52. Роль і види чутливості (відчуттів) у людини.
53. Особливості сенсорної організації людини.
54. Відчуття як первинна форма орієнтування організму в довкіллі.
55. Фізіологічна основа відчуттів.
56. Загальні закономірності і властивості відчуттів.
57. Класифікація та види відчуттів.
58. Обумовленість інтенсивності та якості відчуттів силою та характером подразників.
59. Зоровий аналізатор та його функції.
60. Роль зору та слуху в процесі пізнання та праці.
61. Роль нюху в процесі пізнання та праці.
62. Нюх, смак та їх роль в житті тварин та людей.
63. Кінестезія та мовна кінестезія.
64. Органічні відчуття та їх роль в психічній діяльності.
65. Розвиток відчуттів.
66. Закони і загадки зорового сприйняття людини.
67. Види і властивості сприймання.
68. Загальні властивості сприймань
69. Класифікація та види сприймань.
70. Сприймання та діяльність.
71. Цілісність сприймання.
72. Взаємозв'язки аналізаторів у процесі сприймань.
73. Роль мислення в процесі сприймання.

74. Зорові образи сприймання.
75. Людина як об'єкт сприймання.
76. Сприймання часу.
77. Сприймання простору.
78. Моделювання сприймання.
79. Види пам'яті у людини.
80. Взаємозв'язок і взаємодія різних видів пам'яті у людини.
81. Шляхи, прийоми і засоби поліпшення пам'яті людини.
82. Пам'ять та інші психічні процеси.
83. Природа пам'яті. Теорії і закони пам'яті людини.
84. Процеси і закономірності пам'яті.
85. Розвиток пам'яті в філогенезі.
86. Вчення о слідах пам'яті.
87. Умови міцного запам'ятовування.
88. Повторення та збереження.
89. Забування та боротьба з ним.
90. Розвиток логічної пам'яті дітей.
91. Пам'ять та особистість.
92. Порушення пам'яті.
93. Визначення і функції уяви.
94. Уява й індивідуальна творчість художника. Порівняльний аналіз різних напрямків у сучасній психології.
95. Уява і проєктивні особистісні тести.
96. Проблеми і шляхи розвитку творчого мислення.
97. Особистісні особливості творчого мислення.
98. Засоби розвитку мислення.
99. Відмінність мови людини як засобу спілкування від мови тварин.
100. Співвідношення мови і мислення.
101. Онтогенез уяви.
102. Роль і функції уяви.
103. Уява в структурі психічних процесів.
104. Уява в структурі психічних станів.
105. Проблема психологічного аналізу сновидінь.
106. Уява і мислення.
107. Психологічний аналіз пасивної й активної уяви.
108. Уява й літературна творчість.
109. Теорії виникнення уяви.
110. Вплив індивідуальних відмінностей на творчі здібності особистості.

2 курс

1. Пам'ять та інші психічні процеси.
2. Природа пам'яті. Теорії і закони пам'яті людини.
3. Процеси і закономірності пам'яті.
4. Розвиток пам'яті в філогенезі.
5. Вчення о слідах пам'яті.
6. Умови міцного запам'ятовування.
7. Повторення та збереження.
8. Забування та боротьба з ним.
9. Розвиток логічної пам'яті дітей.
10. Пам'ять та особистість.
11. Порушення пам'яті.
12. Визначення і функції уяви.

13. Уява й індивідуальна творчість художника. Порівняльний аналіз різних напрямків у сучасній психології.
14. Уява і проєктивні особистісні тести.
15. Проблеми і шляхи розвитку творчого мислення.
16. Особистісні особливості творчого мислення.
17. Засоби розвитку мислення.
18. Відмінність мови людини як засобу спілкування від мови тварин.
19. Співвідношення мови і мислення.
20. Онтогенез уяви.
21. Роль і функції уяви.
22. Уява в структурі психічних процесів.
23. Уява в структурі психічних станів.
24. Проблема психологічного аналізу сновидінь.
25. Уява і мислення.
26. Психологічний аналіз пасивної й активної уяви.
27. Уява й літературна творчість.
28. Теорії виникнення уяви.
29. Вплив індивідуальних відмінностей на творчі здібності особистості.
30. Вплив кольору на емоційний стан людини.
31. Емоції в батьківсько-дитячих стосунках.
32. Проблема класифікації емоцій у вітчизняній та зарубіжній психології.
33. Вплив емоцій на фізіологічні процеси людини.
34. Шляхи подолання негативних емоційних станів.
35. Проблема класифікації емоцій у вітчизняній та зарубіжній психології.
36. Динаміка розвитку стресу і його ознаки.
37. Особливості афективних станів.
38. Шляхи розвитку почуттів.
39. Вплив емоційних станів на ефективність вирішення професійних завдань.
40. Теорії волі.
41. Методики вивчення вольових якостей людини.
42. Поняття, ознаки і прояв волі у людини.
43. Становлення вольової регуляції поведінки у дітей.
44. Основні напрямки і шляхи розвитку волі.
45. Погляди на волю в античному світі, в епоху Середньовіччя.
46. Психоаналіз і уявлення про волю.
47. Вольові якості особистості.
48. Зв'язок вольової регуляції поведінки з боротьбою мотивів, потребами та цілями людини.
49. Теоретичний аналіз вольової дії.
50. Мова як складний механізм узагальнення.
51. Передумови виникнення мовлення у прадавніх людей. Еволюція мовленнєвого спілкування.
52. Мова і мовлення, їх значення для людини.
53. Структурні одиниці мови, їх характеристика.
54. Значення комунікативної функції мовлення для становлення повноцінної особистості.

3 курс

1. Історичний шлях психології
2. Місце і значення історії психології в системі наук.
3. Міфологічна психологія — продукт несвідомої творчості народів.
4. Психологічна природа анімізму.

5. Антична психологія та її значення для розвитку й становлення науки.
6. Антична психологія стародавніх часів.
7. Психологічні ідеї стародавнього світу.
8. Психологія середніх віків.
9. Розвиток та становлення асоціативної психології.
10. Психологічні ідеї та особливості виховання дітей у період Відродження.
11. Культурно-історичні закони духовного життя людей в епоху Наукової революції.
12. Психологія XVII ст. в межах культури Бароко.
13. Розвиток та становлення асоціативної психології в епоху Наукової революції.
14. Феномени історичної психології XVIII ст.
15. Німецька емпірична психологія першої половини XIX ст.
16. Принцип індивідуалізації у психології XIX ст.
17. Історичні витoki європейської школи психології.
18. Л. С. Виготський: історичний рух психологічної думки.
19. Психологія та культура України XX ст.
20. Історія створення та розвитку Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України.
21. Роль Г. С. Костюка в становленні психології в Україні.
22. Харківська психологічна школа.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі усних екзаменів (1, 3б, 4 та 5 семестри) та диференційованого заліку (2 семестр).

Кожен білет складається з трьох питань теоретичного або практичного характеру. Відповідь здобувача оцінюється за повнотою та відповідністю науковим положенням про означену проблему.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені та під час заліку (оцінюється від 0 до 10 балів):

10 балів – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

8-9 балів - здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але може зробити 2-3 незначні помилки;

6-7 балів – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми. Правильно дана відповідь на одне питання, інші – частково;

1-4 бали - здобувач частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Перелік питань для підготовки до екзаменів та заліку:

1 семестр (екзамен)

1. Психологія як наука.
2. Наука та інші форми пізнання навколишнього світу.
3. Об'єкт та предмет та завдання психології.
4. Психічні явища та їх структура.

5. Поняття про професію, спеціальність та посаду.
6. Місце психології в структурі наук. Зв'язок психології з іншими науками.
7. Структура психології.
8. Методи психологічних досліджень.
9. Методологічні принципи сучасної психології.
10. Теоретична, практична та прикладна психологія.
11. Основні види професійної діяльності психолога.
12. Основні професійні якості психолога.
13. Професійна компетентність психолога та її структура.
14. Основні принципи професійної етики психолога. Етичний кодекс психолога.
15. Історія психології як наука.
16. Основні етапи розвитку психології.
17. Донауковий період розвитку психології.
18. Розвиток психології в епоху Середньовіччя та Відродження.
19. Психологічні теорії Нового часу.
20. Загальна характеристика розвитку асоціативної психології.
21. Становлення експериментальної наукової психології.
22. Структуралізм, функціоналізм та описова психологія.
23. Основні напрямки зарубіжної психології ХХ ст. (психоаналіз, біхевіоризм, гештальтпсихологія, гуманістична психологія, когнітивна психологія).
24. Вітчизняна психологія та її розвиток.
25. Зоопсихологія як наука. Методи зоопсихології.
26. Історія становлення зоопсихології.
27. Порівняльний аналіз зоопсихологічних шкіл.
28. Загальні положення теорії еволюції Дарвіна.
29. Концепція Леонтєва-Фабрі.
30. Безумовні рефлекси та умовні рефлекси.
31. Інстинкт. Фази інстинктивної поведінки.
32. Ознаки та критерії елементарної розумової діяльності.
33. Научіння та його види.
34. Дресування. Принципи та стадії.
35. Принцип соціальної організації. Ієрархічна структура.
36. Територіальна поведінка. Маркування, захист, особистий простір.
37. Внутрішньовидова агресія.
38. Статева поведінка. Шлюбні взаємодії. Батьківська поведінка.
39. Міжвидова взаємодія. Паразитизм, симбіоз, мутуалізм, коменсалізм.
40. Психіка та її походження.
41. Етапи розвитку психіки у філогенезі.
42. Свідомість та її властивості.
43. Самосвідомість та її структура.
44. Несвідоме та його класи.
45. Діяльність, її функції та структура.
46. Зовнішня та внутрішня діяльність. Екстеріоризація та інтеріоризація.
47. Характеристика основних видів діяльності.
48. Знання, уміння, навички, звички.
49. Увага та її функції.
50. Механізми уваги.
51. Види уваги та їх дослідження.
52. Властивості уваги і їх діагностика.
53. Теорії уваги.

2 семестр (диф. залік)

1. Загальна характеристика відчуттів.
2. Властивості відчуттів та їх характеристика.
3. Класифікації відчуттів.
4. Пороги відчуттів.
5. Чутливість та основний психофізичний закон.
6. Закон Бугера - Вебера та зона його застосування.
7. Контраст, синестезія та сенсibiliзація.
8. Сенсорна адаптація та її характеристики.
9. Дослідження властивостей, видів та порогів відчуттів.
10. Загальна характеристика сприймання.
11. Властивості сприймання.
12. Види сприймання в залежності від різних підстав.
13. Дослідження видів та властивостей сприймання.
14. Пам'ять та її функції.
15. Особистісні (індивідуальні) характеристики пам'яті.
16. Фактори продуктивності пам'яті.
17. Властивості пам'яті.
18. Види пам'яті в залежності від різних підстав.
19. Механізми пам'яті.
20. Процеси пам'яті.
21. Методи та методики дослідження пам'яті.
22. Мислення та його значення в житті людини.
23. Логічні форми мислення.
24. Види мислення за різними ознаками.
25. Мисленнєві операції.
26. Мислення як процес розв'язування задач.
27. Теорії мислення.
28. Гіпотеза лінгвістичної відносності та її обґрунтування.
29. Етапи формування внутрішнього плану дії (за П.Я. Гальперінім).
30. Індивідуальні особливості мислення.
31. Мовлення. Його функції.
32. Мова та мовлення.
33. Види мовлення.
34. Усне та писемне мовлення.
35. Індивідуальні особливості мовлення.
36. Сприймання та розуміння мовлення.
37. Уява та її значення в житті людини.
38. Поняття про уяву. Її функції
39. Порівняльна характеристика мислення та уяви.
40. Активна та пасивна уява.
41. Характеристика видів уяви.
42. Аналітико-синтетичний характер процесів уявлення.
43. Прийоми уяви.
44. Формування уяви.
45. Критерії творчого.
46. Рівні творчості.
47. Я.О. Пономарьов про механізм творчості. Фази цього процесу.
48. Натхнення та харизма.

3 семестр (екзамен)

1. Пам'ять та її значення в житті людини.
2. Функції пам'яті.

3. Кількісні та якісні характеристики пам'яті.
4. Особистісні (індивідуальні) характеристики пам'яті.
5. Фактори продуктивності пам'яті.
6. Властивості пам'яті.
7. Короткочасна пам'ять та її характеристики.
8. Характеристика довготривалої пам'яті.
9. Миттєва пам'ять та її особливості.
10. Види пам'яті за характером мнемічної спрямованості та динамічними аспектами роботи.
11. Види пам'яті за змістом запам'ятовування.
12. Види пам'яті за походженням.
13. Психологічні механізми пам'яті.
14. Асоціації та їх види.
15. Фізіологічні та біохімічні механізми пам'яті.
16. Мимовільне запам'ятовування.
17. Характеристика довільного запам'ятовування.
18. Збереження та відтворення матеріалу.
19. Рівні відтворення та їх характеристика.
20. Забування.
21. Теорії забування.
22. Методи та методики дослідження пам'яті.
23. Мислення та його значення в житті людини.
24. Мислення та чуттєве пізнання: зв'язок та відмінності.
25. Соціальна сутність мислення.
26. Психологічні аспекти вивчення мислення.
27. Логічні форми мислення.
28. Мислення та мовлення.
29. Види мислення за різними ознаками.
30. Мисленнєві операції.
31. Мислення як процес розв'язування задач.
32. Зарубіжні теорії мислення.
33. Вітчизняні теорії мислення.
34. Етапи формування внутрішнього плану дії (за П.Я. Гальперіним).
35. Особистісна зумовленість мислення.
36. Індивідуальні особливості мислення.
37. Мовлення. Його функції.
38. Мова та мовлення.
39. Види мовлення.
40. Усне та писемне мовлення.
41. Індивідуальні особливості мовлення.
42. Сприймання та розуміння мовлення.
43. Гіпотеза лінгвістичної відносності та її обґрунтування.
44. Уява та її значення в житті людини.
45. Поняття про уяву. Її функції
46. Порівняльна характеристика мислення та уяви.
47. Активна та пасивна уява.
48. Характеристика видів уяви.
49. Аналітико-синтетичний характер процесів уявлення.
50. Прийоми уяви.
51. Уява та органічні процеси.
52. Уява та фантазія.
53. Уява та творче мислення.

54. Розвиток уяви.
55. Формування уяви.
56. Критерії творчого.
57. Рівні творчості.
58. Я.О. Пономарьов про механізм творчості. Фази цього процесу.
59. Натхнення та харизма.

4 семестр (екзамен)

1. Інтелект та його функції.
2. Мислення та інтелект.
3. Репрезентації та їх види.
4. Розумові моделі.
5. Індивідуальні особливості інтелекту.
6. Теорії інтелекту
7. Тести інтелекту.
8. Функції емоцій та почуттів.
9. Класифікації емоцій.
10. Характеристика вищих почуттів людини. Види почуттів.
11. Емоційний тон, настрій, емоція, почуття, афект.
12. Компоненти емоційного реагування.
13. Рівні прояву емоцій та почуттів у будові психічного (за С.Л. Рубінштейном).
14. Види емоцій за Б.І. Додоновим.
15. Стрес та його вплив на діяльність.
16. Класифікація фундаментальних емоцій (за К. Ізардом).
17. Вираження емоцій.
18. Проблема розпізнавання емоцій людей.
19. Теорії емоцій.
20. Поняття емпатії. Рівень емпатичних тенденцій.
21. Загальна характеристика волі.
22. Функції волі.
23. Ознаки вольової дії.
24. Структура вольового акту.
25. Вольове зусилля та його властивості.
26. Види вольових зусиль.
27. Розв'язання внутрішніх конфліктів (за К.Левіном).
28. Основні напрямки розвитку волі в онтогенезі.
29. Патології волі.
30. Теорії волі.
31. Загальна характеристика психічного стану людини.
32. Класифікації психічних станів.
33. Особливості (властивості) психічних станів.
34. Фізіологічні основи психічного стану.
35. Вплив психічного стану на поведінку людини.
36. Зовнішні ознаки психічних станів та їх інтерпретація.
37. Страх як психічний стан.
38. Гнів як психічний стан.
39. Депресія як психічний стан.
40. Позитивні психічні стани.
41. Загальна характеристика стресу.
42. Стресори та їх дія на організм і психіку.
43. Види стресу.
44. Компоненти стресу.

45. Фази розвитку стресу.
46. Стресостійкість та шляхи її підвищення..
47. Профілактика та боротьба з дистресом.

5 семестр (екзамен)

1. Історія психології як наука.
2. Основні етапи розвитку психології.
3. Основна різниця наукової філософської психології від донаукової.
4. Загальна характеристика розвитку психології у період античності.
5. Основні напрямки розвитку психології пізнання (сенсуалізм, раціоналізм, елінізм).
6. Етапи розвитку античної психології.
7. Характеристика перших психологічних теорій античності (Геракліт, Піфагор, Демокрит, Сократ, Платон, Арістотель, Епікур).
8. Основні психологічні проблеми в період елінізму. Вчення циніків та стоїків.
9. Загальна характеристика розвитку психології в епоху Середньовіччя.
10. Напрямки середньовічної філософії душі (патристика, схоластика, деїзм, томізм).
11. Психологічні погляди середньовічних філософів (Августин Аврелій, П'єр Абеляр, Фома Аквінський).
12. Загальна характеристика розвитку арабської психології. Психологічні погляди Ібн Сіні.
13. Розвиток психології в епоху Відродження.
14. Загальна характеристика психології в Новий час.
15. Перші психологічні теорії Нового часу (Френсис Бекон, Рене Декарт, Вільгельм Лейбніць Спіноза, Томас Гоббс, Джон Локк).
16. Порівняльна характеристика раціоналізму та сенсуалізму.
17. Погляди на світ та душу в психології Нового часу (дуалізм та матеріалізм).
18. Загальна характеристика психології в 18 ст.
19. Психологічні теорії Ж. Ламерті, Е. Кондільяка, К. Гельвеція, Ж.-Ж. Руссо.
20. Розвиток німецької психології в 18 ст. (Х. Вольф, І. Кант).
21. Зародження та розвиток асоціативної психології (Д. Берклі, Д. Юм, Д. Гартлі).
22. Загальна характеристика розвитку асоціативної психології в 19 ст.
23. Класичні теорії асоціативної психології 19 ст. (Т. Браун, Д. Мілль).
24. Розвиток асоціативної психології у другій половині 19 ст. (Гербарт, Д.-С. Мілль, О. Бен, Г. Спенсер).
25. Становлення експериментальної психології.
26. Становлення та розвиток нових психологічних шкіл на рубежі 19 – 20 ст.
27. Структуралізм в психології (Е. Тітченер).
28. Вюрцьбургська школа (О. Кюльпе).
29. Функціоналізм (Ф. Brentano, У. Джемс).
30. Французька психологічна школа (Л'єбо, Шарко, Рібо).
31. Особливості психологічних поглядів Ф. Месмера.
32. Описова психологія (В. Дільтей).
33. Методологічна криза в психології.
34. Загальна характеристика біхевіоризму.
35. Особливості психологічної теорії Е. Торндайка.
36. Основні положення вчення Б. Скіннера.
37. Особливості психологічної теорії У. Отсона.
38. Психологічна теорія О. Бандури.
39. Загальна характеристика гештальтпсихології.
40. Особливості психологічної теорії М. Вертгейма.
41. Основні положення вчення К. Коффіки.
42. Психологічна теорія В. Келера.

43. Загальна характеристика глибинної психології (психоаналізу).
44. Особливості психологічної теорії З. Фрейда.
45. Основні положення вчення аналітичної психології К. Юнга.
46. Індивідуальна психологія А. Адлера
47. Психологічна теорія К. Хорні.
48. Загальна характеристика гуманістичної психології.
49. Особливості психологічної теорії О. Олпорта.
50. Основні положення вчення А. Маслоу.
51. Психологічна теорія К. Роджерса.
52. Когнітивна психологія.
53. Чинники, які сприяли розвитку вітчизняної психології.
54. Періоди розвитку вітчизняної психології.
55. Особливості психологічних поглядів І.М. Сеченова.
56. Психологічна теорія О.А. Потебні.
57. Основні положення вчення В.С. Соловйова, С.Л. Франка, О. Введенського
58. Основні положення теорій М.М.Ланге та П.П. Блонського.
59. Культурно-історична теорія Л.С. Виготського.
60. Психологічна теорія С.Л. Рубінштейна.
61. Діяльнісний підхід у вітчизняній психології.
62. Особливості психологічної теорії Б.Г. Ананьєва.
63. Українська психологія 20 ст.
64. Харківська психологічна школа.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

10. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Дотримання всіма учасниками навчального процесу принципів та правил академічної доброчесності у відвічності до Кодексу академічної доброчесності НУЦЗУ України.

2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

3. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни.

4. Обов'язкове виконання індивідуальної самостійної роботи (надання

результатів у вигляді рефератів та презентацій).

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 40 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

6. Надання звітів про виконання психодіагностичних досліджень у відповідності до плану роботи.

7. Обов'язкове ведення робочого зошита.

8. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про кількість накопичених ним балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:

доцент кафедри

психології діяльності в особливих умовах

Ірина УШАКОВА